

A Felsőtárkányi Óvoda és Bölcsőde

Szakmai Programja

2019.

**Készítette: Holló Anita
Intézményvezető**

Tartalomjegyzék

1. Intézmény adatai
 2. A település jellemzői, a szolgáltatás bemutatása
 3. Családi bölcsődei ellátásra vonatkozó általános szabályok
 4. Családi bölcsőde – képünk
 5. Családi bölcsődei nevelésünk célja, feladatai
 6. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége
 7. Nevelésünk - gondozásunk alapelvei
 8. Családi bölcsődei nevelésünk megvalósításának sajátos feltételei
 9. Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel
 10. Alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások
 11. Dokumentációk
 12. Az ellátás igénybevételének módja
 13. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja
 14. Az igénybe vevők és a szolgáltatást végzők jogai
- Melléklet

„Még senki nem fedezte fel, hogy milyen mély együttérzés, kedvesség és nagylelkűség rejtőzik egy gyerek lelkében. A helyes nevelés legfőbb feladata, hogy feltárja e kincseket.”

/Emma Goldman/

1. Intézmény adatai

Intézmény neve: Felsőtárkányi Óvoda és Bölcsőde

Székhelye: 3324 Felsőtárkány Ady E. u. 59.

Telephelye: 3324 Felsőtárkány Fő út 185.

Fő tevékenység államháztartási szakágazat: 851020 Óvodai nevelés

Tevékenység kormányzati funkció szerinti megnevezése a bölcsőde vonatkozásában:

Alaptevékenység: 104031 Gyermekek bölcsődei ellátása

104035 Gyermekétkeztetés bölcsődében

A fenntartó neve: Felsőtárkány Község Önkormányzata

A fenntartó székhelye: 3324 Felsőtárkány Fő út 101.

Ellátási terület: A bölcsődei ellátást Felsőtárkány község gyermekei számára biztosítjuk.

Engedélyezett férőhely: 15/1998.(IV.30) NM rendelet határozza meg, a bölcsődei csoportban 7 gyermek gondoZHató.

Elérhetőségek: 06-36/434-607, 06-70/4895597, ovoda@felsotarkany.hu,

<http://www.felsotarkany.hu/hu/onkormanyzat/intezmenyeink/ovoda>

Jogszabályi háttér:

A bölcsőde szakmai programjának elkészítésekor az alábbi jogi szabályozásoknak tettünk eleget:

- 1997. évi XXXI. törvény A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról.
- 15/1998 (IV. 30) NM rendelet A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 257/2000 (XII. 26) Korm. rendelet A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról

- 8/2000 (VIII. 4.) SzCsM rendelet A személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról.
- 9/2000 (VIII. 4.) SzCsM rendelet A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról.
- 369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről.
- 2011. évi CXII. törvény Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról.
- 235/1997 (XII. 17.) Korm. rendelet A gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 328/2011 (XII. 29.) Korm. rendelet A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról.
- Módszertani levél a bölcsődei nevelés-gondozás minimum-feltételeiről és a szakmai munka részletes szempontjairól
- A bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja

A szakmai programmal célunk a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés és hálózatfejlesztés.

2. A település jellemzői, a szolgáltatás bemutatása

Felsőtárkány község a Bükk- hegység lábánál helyezkedik el, Eger vonzáskörzetében. Sok fiatal, kisgyermeket nevelő család költözik és él a községben.

A kisgyermeket nevelő szülők többsége aktívan dolgozik, ezért szükséges gyermekeik napközbeni ellátásának biztosítása.

Családi bölcsődénk a falu központjához közel található, jól megközelíthető helyen a Fő úton.

Ellátotti korosztály: 20 hetes kortól 3 éves korig

3. A Családi bölcsődei ellátásra vonatkozó általános szabályok

A családi bölcsőde az intézményen belül egy szolgáltatási forma, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott végzettséggel rendelkező személy által, egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

A családi bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

Családi bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható. Ha a gyermek a harmadik életévét

- január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
- szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig családi bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

3. 1. Családi bölcsőde csoportlétszáma

Intézményünk egy családi bölcsődei csoportot működtet, létszáma 7 fő.

A családi bölcsődénkbe járó gyermekek számának meghatározásakor figyelembe vettük, hogy van-e elegendő hely a játékhoz, a pihenéshez, az alváshoz. A csoportszoba hasznos alapterülete gyermekenként három négyzetméter.

3. 2. A felvétel szabályai

A gyermek felvételét a szülő, törvényes képviselő igényelheti. Ezen kívül a szülő hozzájárulásával

- a körzeti védőnő,
- a házi gyermekorvos vagy a házi orvos,
- a család- és gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

Ha a családi bölcsődei nevelési év közben a gyermek bölcsődébe történő felvételére veszélyeztetettsége miatt kerül sor, a bölcsődére az e rendeletben meghatározott csoportlétszám legfeljebb a bölcsődei nevelési év végéig 1 fővel túlléphető.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítenünk,

- ha a gyermek szülője, más törvényes képviselője a felvételi kérelem benyújtását követő 30 napon belül igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket, és
- a védelembe vett gyermeket.

A családi bölcsődei elhelyezés megszűnése,

- ha a gyermeket másik bölcsőde átvette.
- ha a megszüntetést a szülő kéri.
- a gyermek házi orvosának megállapítása szerint a gyermek egészségügyi állapota miatt bölcsődei nevelésre-gondozásra alkalmatlan.
- amennyiben a szülők felszólítás után sem fizetik meg a térítési díjat, vagy a bölcsőde házirendjét rendszeresen és súlyosan megsértik.
- ha a gyermek óvodai felvételt nyert.
- annak a nevelési-gondozási évnak az utolsó napján, amelyben a gyermek a harmadik (indokolt esetben a negyedik) életévét betölti.

3. 3. A családi bölcsőde nyitva tartása, személyi feltételek

A szolgáltatás nyitvatartási idejét a fenntartó határozza meg, figyelembe véve a családi bölcsődébe járó gyermekek szüleinek igényét, munkakezdését és befejezését.

A családi bölcsőde napi nyitva tartási ideje 8 óra, reggel 7.30 órától délután 15 óra 30 percig.

Személyi feltételek:

Intézményvezető: A családi bölcsőde irányítási, beszerzési, költségvetési, munkáltatói vezetői feladatait az óvodavezető/intézményvezető látja el, a szakmai vezetés a szolgáltatást nyújtó személy feladata.

Családi bölcsőde szolgáltatást nyújtó személy: 1 fő, (felsőfokú csecsemő és kisgyermeknevelő asszisztens végzettséggel rendelkezik)

Családi bölcsőde segítő személy: 1 fő

Családi bölcsőde helyettesítő személy: 1 fő

Családi bölcsőde orvosa: A község gyermekorvosa, rendszeresen figyelemmel kíséri a gyermekek fejlődését.

A családi bölcsődében szolgáltatást nyújtó személynek háromévente legalább egy alkalommal részt kell vennie a módszertani szervezet által kijelölt szervezet által tartott szakmai továbbképzésen, vagy sajátos nevelési igényű gyermeket is ellátó családi bölcsőde esetén speciális szakmai továbbképzésen.

4. Családi bölcsőde – képünk

Családi bölcsődei nevelőmunkánk a családi nevelésre épül, azt kiegészítve szolgálja a kisgyermek fejlődését. Ez az első szolgáltatási típus, mellyel a szülők kapcsolatba kerülnek. A kisgyermek fejlődése szempontjából elengedhetetlen a demokratikus elveken alapuló együttműködés.

A kisgyermek, fejlődő személyiség, joga van ahhoz, hogy megkapja a neki megfelelő gondoskodást, nevelést.

A családi bölcsődei gondozás – nevelés során célunk olyan készségek, képességek elsajátíttatása, melyek segítségével kiegyensúlyozottan viselkednek saját környezetükben és sikeresen tudnak alkalmazkodni annak változásaihoz. Családi bölcsődénkben a nevelés-gondozás családias, derűs, nyugodt légkörben folyik.

Kiemelten fontos számunkra, hogy minden kisgyermek számára biztosítsuk az örömteli bölcsődés éveket!

5. Családi bölcsődei nevelésünk célja, feladata

A családi bölcsőde, mint szolgáltatás, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások egyike. Alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújtunk a gyermekek számára. A családi bölcsődei nevelés – gondozás célja a kisgyermekek képességeinek, készségeinek kibontakoztatása, valamint a családokra kiterjedő prevenciós tevékenység folytatása.

Célunk a családi szocializáció elsődlegességének, a családi kötődések meghatározó szerepének hangsúlyozása. A családi nevelés értékeit, hagyományait tiszteletben tartjuk, ezeket erősítve kapcsolódunk be a gyermek nevelésébe.

Célunk olyan gyermekek napközbeni ellátása, akiknek a szülei idő előtt kényszerülnek visszamenni, dolgozni. Családias légkörben, kellemes környezetben kialakított kis csoportba fogadjuk a gyermekeket. Családi Bölcsőde révén rugalmasan alkalmazkodunk a szülők igényeihez munkaidejük alatt felügyeletet, gondozást, nevelést, étkezést, foglalkozást nyújtunk gyermekeik számára.

A gyermekek korának és személyiségüknek figyelembevételével látjuk el feladatainkat, tiszteletben tartva a családok igényeit és a gyerekek egyéniségét.

Célunk eléréséhez a bölcsődei nevelés – gondozás országos alapprogramjában meghatározott nevelési alapelveket figyelembe véve alakítottuk ki saját szakmai programunkat, feladatainkat. Feladataink:

- A családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátása keretében fizikai- és érzelmi biztonságát és jólétét megteremtjük, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással.
- A gyermek harmonikus testi-, szellemi fejlődését biztosítjuk, a kompetenciájának, életkori és egyéni sajátosságainak figyelembevételével, pozitív viselkedési minták nyújtásával.
- Tiszteletben tartjuk a gyermek vallási, nemzetiségi, kulturális stb. hovatartozását, és a lehetőségek szerint segíti az identitástudat kialakulását és fejlődését.
- A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányokat és következményeiket enyhítjük szolgáltatásunk biztosítása által.
- Boldog gyermekek nevelése, akik tudnak vidáman játszani, felszabadultan örülni, tevékenykedni. Tevékenységükben felhasználják tapasztalataikat. Szókincsük gyarapítása, beszédkészségük folyamatosan fejlesztése.
- Életkoruknak és önállóságuknak megfelelően végzett gondozási tevékenység, a személyi higiéné biztosítására szolgáló helyes szokásrendszer kialakítása.
- Az egészséges étrend biztosítása és a helyes táplálkozási szokások kialakítása. (Vitaminnapok tartása)
- A gyermekek mozgásigényének kielégítése, amikor lehet, a szabadban tartózkodunk.
- A gyermek énképének erősítése, meleg, elfogadó, gyermekközpontú légkör, a gyermekközösségben a pozitív érzelmek, segítőkészség, egymásra figyelés mintáinak átadása, az együttes élmény megélése, értékek közvetítése.
- Inger gazdag környezet biztosítása, a kultúra és művészet ismereteinek átadása, a gyermekek tudásvágyának kielégítésén, aktív cselekvésének segítésén keresztül.
- Figyelemmel kísérjük a gyermekek fejlődését, magas szintű ellátásukról gondoskodunk.
- A családdal, a szülőkkel való együttműködést, jó kapcsolat kialakítását elengedhetetlenül fontos feladatunknak tekintjük.

5. 1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

A kisgyermek harmonikus fejlődéséhez a családi- és a családi bölcsődei nevelés összhangjára van szükség, ezért elsődleges feladatunk a család megismerése. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a gondozót a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában.

A szülők és a gondozók együttműködését megalapozza a családlátogatás, valamint a fokozatos szülővel együtt történő beszoktatás, melynek során a szülő a gyermek szokásait, igényeit,

szükségeit közvetítve segíti a kisgyermeknevelőt az egyéni bánásmód kialakításában, a kisgyermeknevelő pedig a szülők igényeihez igazodva közvetíti a fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket.

Családok támogatásának módszerei és lehetőségei:

- **Családlátogatás:** célja a családi bölcsődei szolgáltatást igénybe vevő gyermek családjával való kapcsolatfelvétel, a gyermekkel történő megismerkedés. A családdal való kapcsolatfelvétel, valamint a gyermekekkel való megismerkedés miatt fontos. Az otthoni környezetben a gyermek közvetlenebbül viselkedik. Lehetőségünk van megfigyelni a védett környezetben a gyermek játékát, ami tájékoztat érdeklődéséről. Benyomásaink segítségünkre lehetnek a gyermek egyéniségéhez igazított bánásmód kialakításánál. A szülőkkel való beszélgetés során sor kerülhet egyéni kívánságaik megfogalmazására. Megismerhetjük a gyermek egyéni igényeit, szokásait, önállósági szintjét, esetleges problémákat.

- **Szülőcsoportos beszélgetés:** negyedévenként a szülők érdeklődése alapján különféle nevelési, gondozási kérdésekkel kapcsolatos beszélgetést szeretnénk szervezni, melynek célja az információadás, bővítés. Célunk a meleg, elfogadó, empátikus légkörben a partneri viszony kialakítása, a résztvevők számára szülői szerepükben való kompetenciájuk megerősítése.

- **Szülői értekezlet:** a szülők általános és az adott gyermekcsoportra vonatkozó tájékoztatását, valamint a gyermekeket érintő, a szülőkkel közösen meghozandó döntések elősegítését szolgálja.

- **Üzenő füzet:** célja, hogy a szülők rendszeres tájékoztatást kapjanak a gyermekük fejlődésével, szokásaival, tevékenységükkel, családi bölcsődei életükkel kapcsolatosan.

- **Napi találkozás:** folyamatosan, naponta adunk információt főként a napi eseményekről a szülőknek a gyermekről. A napi kapcsolattartás nagyon fontos a szülő és a kisgyermeknevelő számára is a gyermek érdekében.

- **Egyéni beszélgetések - közös programok:** a gyermekükkel együtt a szülők számára is nyitottá kívánunk tenni programokat pl.: farsang, gyermeknap, karácsonyi készülődés.

- **Faliújság:** a szülőknek nyújtott információ átadás egyik formája ez. A bölcsőde jól látható falán található faliújságon megtalálhatók: szakmai ismeretterjesztő újságcikkek, tájékoztatók aktuális eseményekről, ünnepekről, valamint a gyermekek alkotásai (rajzok, festmények).

5. 2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Elsődleges feladatunk a harmonikus testi- és lelki fejlődéshez szükséges egészséges- és biztonságos környezet megteremtése.

A gyermekek egészséges életmódjának megalapozását a gondozás teszi lehetővé, figyelembe vesszük az egyéni igényeket. Családi bölcsődei napirendünk az egészséges életmódhoz szorosan hozzátartozó alapvető szükségletek kielégítése köré épül: a táplálkozás, a pihenés, a mozgás, a szabadlevegő, az aktív tevékenység, a biztonságos környezet.

Feladataink:

- az egészséges, örömteli állapot megélésének biztosítása (játék szabadsága, felszabadultság);
- primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése;
- helyes személyi higiéné szokásrendszerének kialakítása;
- a családi bölcsődei élet rendjének megteremtése a tudatosan kialakított, betartott és betartatott folyamatos napirend által (ezen belül: öltözködés, étkezés, mosakodás, alvás, szobatisztaságra nevelés, pihenés, levegőzés, játék, mozgás);
- beteg, sérült gyermek különleges védelme;
- igény szerint speciális szakember bevonása a gyermek fejlesztése a prevenció és korrekció céljából;
- az egészséges testi fejlődés biztosítása, a gyermekek fejlettségének megfelelő élelmezés által, az egészséges táplálkozás alapjainak megteremtése (tejtermékek napi változatos biztosítása, nyers zöldségek, gyümölcsök beiktatása, elegendő folyadékfogyasztás biztosítása);
- a családi bölcsőde közegészségügyi feltételeknek való megfeleltetése (az épület, annak helyiségei, a játszókert, a homokozó, a játék és egyéb eszközök általános higiénéjének, esztétikájának biztosítása, az alvás feltételeinek helyes kialakítása, stb.).

5. 3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Az érzelmi biztonságot a szeretetteljes kisgyermeknevelő-gyermek kapcsolattal, az egyéni szükségletek kielégítésével, a bizalmon és elfogadáson alapuló kapcsolatokkal teremtjük meg. A kisgyermek intézménybe történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét, a közös élmények helyzetei az énérvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Feladataink:

- az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére nevelés;
- a kisgyermekek érzelmi fejlődésének támogatása: érzelmeik visszatükrözésével, érzelmeik szabályozásának segítségével;
- kompetenciaélmény elősegítése (a gyermek választhat, dönthet, érezze, hogy fontos számunkra); - a nyugodt, elmélyült játék biztosítása (a jól szervezett folyamatos napirend, a békés, nyugodt hangulat lehetővé teszi a nyugodt játékot);

- a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével;
- különös figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére, szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is;

5. 4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

Feladataink:

- a gyermek életkorának, érdeklődési körének megfelelő szabadon választható tevékenységeket biztosítunk, fenntartjuk érdeklődésüket, kíváncsiságukat;
- a kisgyermekkor „tanulás” feltételeit biztosítjuk: a kisgyermekkor tanulás folyamatos, szinterei a természetes élethelyzetek: a gondozás, a szabad játék, a felnőttel való együttes tevékenység és kommunikáció, a tanulás formái: utánzás, spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő - gyermek interakcióra épülő ismeretszerzés, szokás kialakítás;
- a kisgyermeknevelő az élményszerzés lehetőségeinek biztosításával, a tapasztalatok feldolgozásának segítségével, az egyes viselkedésformákkal való próbálkozások bátorításával, közös tevékenységekkel, konkrét ötlet vagy segítségadással hozzájárul a gyermek egyéni ütemű fejlődéséhez.

6. A feladatellátás szakmai tartalma, módja, a biztosított szolgáltatások formái, köre, rendszeressége

A kisgyermek számára a családi bölcsődei életet úgy szervezzük, hogy élményt nyújtó, részvételre motiváló, tanulási tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenységben, élethelyzetben előtérbe kerül az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

6. 1. Beszoktatás

A beszoktatási időszakban egy fokozatos módszert igyekszünk követni. Ez idő alatt a szülőnek és a gyermeknek lehetősége van rá, hogy megismerje a bölcsődei dolgozókat, szokásaikat és a környezetet. Nagyon nehéz időszak ez minden szülő és gyermeke számára így nagy hangsúlyt fektetünk a kölcsönös együttműködésre.

A napról napra történő fokozatos beszoktatás segíti a gyermek és a gondozója között kialakuló kölcsönös érzelmi kapcsolatot. Ez megkönnyíti a csoportba való beilleszkedést. A beszoktatási időszak leghosszabb esetben két hétig tart. Ez idő alatt nő a bölcsődében eltöltött idő és csökken a szülő jelenléte. A szülővel már előre megbeszélt ütemterv szerint napról-napra folyamatosan

történik a beszoktatás. Az első napokban anya és apa jelenléte adja a biztonságot a gyermeknek. A gondozónő a szülő és gyermeke közötti kapcsolatot és gondozást megfigyeli. A beszoktatás kezdeti napjaiban anya és apa látja el a gyermekét, hiszen a gyermeknek a megváltozott környezet miatt biztos pont a szülő, így a gyermek könnyebben alkalmazkodik. A elkövetkezendő napokban a gondozónő próbál közeledni a gyermekhez. Harmadik és a negyedik napon már kisebb időre a szülő a gyermeket magára hagyja. A szülő ez idő alatt még a bölcsődében marad, de hétfvégén már a gyermek a kis társaival együtt próbálja felvenni a napi ritmust. A beszoktatás második hetében már a gyermek hosszabb ideig van jelen - és a második napon már ebéd után itt is alszik. A fokozatos bölcsődébe való beszoktatás időt vesz igénybe, de növeli a gyermek biztonság érzetét és a későbbi új környezetek megszokását.

6. 2. Tanulás

A családi bölcsődei nevelésünk területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás minden olyan tapasztalat, illetve információszerzési folyamat, amely a viselkedést a gondolkodást fejleszti, a tanulás tevékenységekbe ágyazottan történik, a gyermekek érdeklődésére alapozva. A tanulás legfontosabb színterei a gondozás, a játék, a társas tevékenység és a kommunikáció. Kisgyermekkorban alapvetően az utánzásra és a spontán szabad játékokra épül.

Építünk a gyermek személyes kíváncsiságára, az érdeklődésére. A játék és a tanulás kisgyermekkorban teljes mértékben összekapcsolódik. Játék és minden tevékenység közben szinte észrevétlenül tanul a gyermek.

A kisgyermeknevelő a sajátos nevelési igényű gyermekekkel való foglalkozás során alkalmazott módszereiben figyelembe veszi, hogy náluk hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat, és ebben direktbben kell részt vennie, mint az egészséges gyermekeknél. A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében kevésbé építhet arra a belső motivációra, amely az ép gyermeknél természetesen jelentkezik a fejlődés folyamán.

6. 3. Gondozás

A gondozás során arra törekszünk, hogy egy bensőséges interakciós helyzet alakuljon ki a gyermek és a kisgyermeknevelő között. Elsődleges célunk a gyermek fizikai, testi szükségleteinek kielégítése, a helyes szokások kialakítása. A gondozás minősége meghatározza a gyermek közérzetét, a gyermek felnőtthöz való viszonyát. A gondozási műveletet úgy végezzük, hogy a gyermeknek örömforrás legyen, és aktívan együtt működjön. Igazodunk a gyermek életkorához, fejlettségéhez, aktuális állapotához. Ha nincs kedve együttműködni, rugalmasan alkalmazkodunk állapotához, és a műveleteket vagy annak egy részét elvégezzük

helyette. A gondozás során előtérbe helyezzük a tapintatos bánásmódot, elfogadást kifejező verbális és nonverbális kommunikációt, ezek nagymértékben segítik a gyermek pozitív én-képének kialakulását, az önelfogadást.

A gondozás közben növeljük a gyermek biztonságérzetét, és nyitottabbá tesszük őt a világ megismerésében. Bátorítás, dicséret, megfelelő kommunikáció kíséri a közös tevékenységet.

Gondozási műveletek:

- **Pelenkázás, szobatisztaságra nevelés**

A pelenkázáshoz szükséges dolgokat (pelenka, popsi törölő, kenőcs) a szülők hozzák gyermekeik számára. A gyermekek pelenkázásához egyszer használatos pelenkát használunk. A pelenkát naponta többször cseréljük: reggelente szükség szerint, ebéd előtt és alvás után minden pelenkás gyermeket tisztába teszünk. A székletes pelenkát azonnal kicseréljük. A gyermek igényei és fejlettsége szerint a pelenkacserét a pólyázón fektetve vagy állva végezzük. Törölkendőket használunk, szükség esetén a lemosást alkalmazzuk. Az otthon bilit használó gyermekek a bölcsődében is bilit használhatnak, a gyermekvécut, mint lehetőséget ajánljuk fel. A WC-papír használatát a fiúknak is ajánljuk, a kislányoknak a törlést a kisgyermeknevelő segíti. A szobatisztaság kialakulását nem sűrgetjük, tiszteletben tartjuk az egyéni érési tempót. Az idegrendszeri, pszichoszomatikus fejlettség, együttműködési készség alapján minden gyermek szobatiszta lesz.

- **Testápolás, öltözködés**

Az alapvető tisztasági szokások kialakítását már ebben a korban elkezdjük.

Fontos feladatunk a helyes kézmosás tanítása. Játék, egyéb tevékenység folyamán a gyerekek keze gyakran piszkos lesz, ezért gyakran kezet mosunk. Mindig kezet mosunk pelenkacsere és a WC használat után. Arcot akkor mosunk, ha maszatos. A mosakodáshoz folyékony szappant használunk. A kézmosást, törülközést személyes példaadással segítjük. A fogmosásra ebéd után kerül sor, a gyerekek saját jellel eszközöket használnak. A kisgyermeknevelő megmutatja a helyes mozdulatokat. Tanítjuk a helyes orrfújást, a papír zsebkendő használatát. Fontosnak tartjuk, hogy a gyermek ruházata tiszta, ízléses, kényelmes, legyen. Lábbelije egészséges, tartsa a bokáját. Elegendő időt adunk a gyermekeknek az öltözésre, vetkőzésre. Segítjük, figyelemmel kísérjük tevékenységüket, így elkerüljük, hogy a ruhát, cipőt, stb. helytelenül vegye fel, kényelmetlen legyen számára vagy elmenjen a kedve a további együttműködéstől. Az öltözködéssel az esztétikai érzéket, az igényességet is fejlesztjük. A testápolással kapcsolatos szokáskialakítást következetesen

végezzük, azzal a céllal, hogy a gyermekekben kialakuljon az igény, és szokássá váljon a kéz- arcmosás, az alapos törlés, a fogmosás, a fésülködés, és az igényes, rendezett öltözék. A folyamatosságot az öltözködésben is biztosítjuk, amikor egy kisgyerek felöltözött, felnőtt kísérettel már mehet is az udvarra. Így rendezettebbé válik a ruhák elrendezése, összehajtása, elrakása. Nyugodtabb a gyerekek öltözködése is, mert tudják, hogy bemehetnek játszani vagy kimehetnek a szabadba. Öltözködésnél is minden lépést egyértelmű utasítás kísér – ezzel a beszédfejlődését is támogatjuk. Időt biztosítunk az önállósági törekvésekre, a gyakorlásra az öltözködésben is.

A gyerekek a saját ruháikat használják, a tisztasági felszerelésről (kivéve fogkefe) valamint törölközőről, ágyneműről és ezek tisztán tartásáról a családi napközi gondoskodik.

- **Étkezés**

Az egészséges életmódra nevelés része az egészséges táplálkozás. Fontos feladatunk a gyermekek táplálása, az önálló étkezés tanítása, a helyes étkezési szokások kialakítása.

Napi négyszeri étkezést biztosítunk a kisgyermekeknek. A reggelit, tízórait, uzsonnát helyben a tálalókonyhában készítjük el. A gyermekeknek mindennap biztosítunk friss gyümölcsöt, zöldséget, vagy gyümölcslevet. Célunk, hogy örömmel, jó étvágyal fogyasszák az ételt. A gyermekek koruk és fejlettségük szerint, ülben vagy asztalnál ülve saját helyükön, gondozási sorrendben étkeznek. Mindig figyelembe vesszük az egyéni tempót is. A kisgyermeknevelő a gyermekek mellett ülve biztosítja a nyugodt, zavartalan étkezést. A helyes étkezési szokások (alapos rágás, főzelék, gyümölcs, zöldség fogyasztás) kialakítására nagy hangsúlyt fektetünk. Az új ízeket fokozatosan vezetjük be, ösztönözzük, de nem kényszerítjük a gyermekeket az étel elfogyasztására, a rágásra. Megnevezzük az ételeket, amit fogyasztanak. Ösztönözzük őket a szalvéta használatára. A gyerekek addig maradnak az asztalnál, ameddig étkezésüket be nem fejezik. A gyorsabban étkezők nem várnak a lassabban étkezőkre. Étkezés közben a nem kívánt ételt nem kell elfogyasztani.

A szülővel információkat cserélünk a gyermek étkezési szokásairól. A heti étrendet kifüggesztjük a falújságra.

- **Pihenés, alvás biztosítása**

Egyéni igényük szerint megfelelő időt, lehetőséget biztosítunk pihenésre, alvásra. Napközben gyermekfektetőn, heverőn, kuckóban pihenhetnek. Az alváshoz megteremtjük az optimális feltételeket: jól átszellőztetjük a szobát, besötétítünk, biztosítjuk az állandó

alvó helyet, csendet, nyugalmat. Mindenki ágyba viheti esetleg otthonról hozott kedvenc plüssállatát, párnáját, cumiját, pelenkáját. Betakargatjuk őket, egyéni bánásmóddal, testközelséggel, simogatással, halk altató énekléssel, zenehallgatással, mesével segítjük az elalvást. Fekvő gyermeknek a fulladásveszélye miatt nem adunk cumisüvegbe folyadékot. Az alvás, pihenés időtartama a gyermekek egyéni igényeitől függ. Ébredés után csendes játékokra van lehetőség, ügyelünk arra, hogy a korán ébredők a még alvókat ne zavarják.

6. 4. Játék

A kisgyermekkor meghatározó tevékenysége, hiszen a játék a gyermek természetes nyelve, öncélú cselekvés, semmi mással nem helyettesíthető tevékenység, mely segít a világ megismerésében, befogadásában, a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődésben.

A gyermekek érkezésükkor megkezdik a szabad játékot, amely az egész délelőtt folyamán fő tevékenységként van jelen.

A kisgyermeknevelő megteremti a játék feltételeit (hely, idő, játékeszközök), és az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet a biztosítja.

A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok alakulására.

A játszani nem tudó gyermeknél a kisgyermeknevelő kezdeményez.

A játékeszközöket úgy válogatjuk össze, hogy a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelőek legyenek, alkalmasak legyenek a gyerekek különböző tevékenységeikhez. Figyelünk arra is, hogy a játékok esztétikusak, igényes kivitelűek legyenek. Játszósarkokat biztosítunk.

A játékeszközöket folyamatosan bővítjük.

Amikor együtt játszunk a gyerekekkel, a játékba ágyazottan megjelennek az évszakok és az ünnepek. A délelőtti játékidő alatt kezdeményezünk játékos együtt mozgást, foglalkozást, kis tornázást, éneklést, ahol rövid dalokat, mondókákat kísérünk különféle mozgással, ritmussal. Ez a módszer egyben nagy segítséget jelent a beszédbeindításhoz is. Igyekszünk minél több élményhez juttatni a gyermekeket.

6. 4. Mozgás

A kisgyermekek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás. Ezért a szobában és az udvaron is biztosítjuk a minél nagyobb mozgásteret, a mozgásfejlesztő játékokat. A megfelelő, folyamatos napirend kialakításával elegendő időt biztosítunk a gyermek

számára a mozgásra, a különféle mozgásformák gyakorlására, újak elsajátítására. Feladatunk a jó érzelmi atmoszféra és a mozgáskedv fenntartása. Fontos szempont, hogy a környezet balesetmentes legyen, a veszélyforrásokat kiküszöböljük. Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a gyermekeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A gyermekek életkorához igazodó rövid sétákat szervezünk, melyek során a nagymozgás fejlesztése mellett, a gyalogos közlekedést is gyakoroltatjuk.

6. 5. Mondóka, ének

A mondókázás, éneklés során jó hangulatot teremtünk. Megkönnyítjük ezzel a beszoktatást, a szülőtől való elválást. Ez a tevékenység örömforrás a kisgyermek számára, biztonságot adnak, felszabadulnak gátlásaik, félelmeik, derűs légkört biztosítanak. Az éneklést, dalos játékokat beépítjük a napirendbe. A szabadban, de a csoportszobában is felhívjuk a figyelmüket környezetünk változatos hangjaira. A gyermekek kezébe ritmus hangszereket adunk, ezek megszólaltatása, mindig nagy élményt jelent a kicsiknek. Néphagyományainkat ápolva népzene hallgatunk, énekelgetünk és táncolunk is rá, a kisgyermek aktív közreműködésével. Az énekek, mondókák szoros részei a bölcsődei élet minden mozzanatának. Naponta gyakoroljuk a jól ismert mondókákat, dalokat. A gyermekek nagy örömmel ismétlik a ringató, érintgető, tapsoltató, és simogató, rímelő, höcöggető mondókákat. A mondókázás, énekelgetés bővíti a kisgyermek szókincsét, gazdagítja anyanyelvi ismereteiket.

A mondókázással, énekléssel célunk a kisgyermek zenei érdeklődésének felkeltése, érzékennyé tenni a környezet hangjai iránt, énekes játékkal, az együtt éneklés örömeivel érzelmeit gazdagítjuk. Az éneklés harmonizálja a mozgást is.

6. 6. Vers, mese

Az anyanyelvi fejlesztés, a nyelvi kifejezés megtanulásának legfőbb segítője a mese és a vers. Ez mindig illeszkedik az aktuális helyzetbe, a kisgyermek tevékenységébe, hangulatába. A kisgyermeknevelő mesélése egy vagy két gyermeknek szól, azoknak, akik igénylik. A mesélés halk, igazodik a kisgyermek érdeklődéséhez, figyelmének kapacitásához. A felnőttel való intim együttlét erősíti a kapcsolatot, növeli a gyermek érzelmi biztonságát.

Alkalmazzuk a bábozást, fontos, hogy mindig a gyermek kezdeményezze, a kisgyermeknevelő megkéri a gyermeket, hogy neki is adjon bábót. A bábok főként állatfigurák.

Évszakoknak megfelelő ritmikus, a gyermekek által szívesen hallgatott és mondott versikéket

válogatunk össze. A népi és az irodalmi műveknek egyaránt helyet adunk. Megteremtjük a verselés, mesélés feltételeit a megfelelő helyet, nyugodt környezetet, nagy hangsúlyt fektetünk az előadás módjára, körülményeire (arcjáték, ritmikus mozdulatok, hanglejtés, hangerő).

6. 7. Alkotó tevékenységek

A kisgyermeknek a nap folyamán folyamatosan biztosítjuk az alkotó tevékenységet: rajzolás színes ceruzával, zsírkrétával, gyurmázás, nyomdázás, tépés, ragasztás, ujjfestés, vastag ecsettel festés, építés. A kisgyermeknevelő biztosítja a feltételeket, eszközök, elegendő idő, az egyes anyagok és technikák megismertetése, bemutatása a gyermekek számára. Segítjük az alkotó tevékenységek gazdagodását, az esztétikai érzékenység, a szép iránti nyitottság, igényességük alakulását.

6. 8. Környezeti nevelés

A környezeti nevelésünk célja, hogy a gyermek és a környezete között megfelelő összhangot teremtsünk. Ezt elsősorban a gyermek környezettel kapcsolatos ismereteinek bővítésével próbáljuk megvalósítani, mert a megszerzett ismeretek készítik az egyént a későbbiekben egy tudatos környezettisztelő magatartás tanúsítására. Az ismeretek bővítése mellett megfelelő példát biztosítunk. Az állatok és természet megszerettetése az alapja a későbbi környezetbarát (és nem környezetromboló) viselkedésnek. Megünnepeljük a jeles napokat, ünnepeket. Farsangkor jelmezbe öltözünk, Húsvétkor tojást festünk és keresünk az udvaron, Gyermek napkor színes programon veszünk részt, télen hangolódunk a Karácsonyra és Adventi délutánt tartunk. Mind ezek mellett felköszöntjük egymást a névnapokon és születésnapokon.

6. 9. Egyéb tevékenységek

Élethelyzetekkel, környezet megismerésével, egymásról és a környezetről való gondoskodással kapcsolatos tevékenységek, melyet örömmel végez a gyermek, bármikor bekapcsolódhat, illetve kiléphet belőle. (pl., viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszaggatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az effajta tevékenység mindig önkéntes a gyermek részéről. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására.

6. 10. Célkitűzésünk a bölcsődés kor végére

A családi bölcsődénkben folyó szakmai nevelő- gondozó munkával szeretnénk elérni, hogy:
- a kisgyermek önállósodjon számos területen: önállóan étkezzon, tisztálkodjon, öltözködjön vagy legfeljebb kisebb segítséget igényeljen;

- a kisgyermek jól tájékozódjon környezetében, ismerje a napi eseményeket, a csoportban kialakított szokásokat, szabályokat, az ezekhez való alkalmazkodás ne jelentsen számára nehézséget;
- a kisgyermek szívesen játsszon társaival, ne csak a szoros felnőtt- gyermek kapcsolatban érezze magát biztonságban;
- a kisgyermeknek gazdagodjon a szókincse, elsősorban beszéd útján tartson kapcsolatot a felnőttel és a többi kisgyermekkel.

7. Nevelésünk - gondozásunk alapelvei

7. 1. A család rendszerszemléletű megközelítése

A családi bölcsődei nevelésünkben nagyon fontos a család működésének megismerése, megértése. A rendszerszemlélet lényege, olyan komplex látásmód alkalmazása, amely nem csak a kisgyermeket, hanem a családot is kiindulópontnak tekinti. Az interakciós mintákat a kisgyermek visszatükrözi, ezáltal képet kapunk a család erősségeiről és gyengeségeiről. Az erősségek hangsúlyozása által hozzájárulunk a család életminőségének javításához.

7. 2. A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadása

A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Ennek értelmében a kisgyermeknevelő feladata az esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradások, megtorpanások felismerése és jelzése.

7. 3. A családi nevelés elsődleges tisztelete

A kisgyermek nevelése a család joga és kötelessége. A családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva és azokat erősítve veszünk részt a gyermekek nevelésében. A szülők számára lehetővé tesszük a tevékeny, különböző szinteken és módokon megvalósuló bekapcsolódást a családi bölcsődénk életébe.

Mintaadással segítjük a családi nevelés hiányosságainak kompenzálását. Törekszünk a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének megteremtésére.

7. 4. A kisgyermeki személyiség tisztelete

A kisgyermek egyedi, megismételhetetlen, mással nem helyettesíthető egyéniség, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. Különleges védelem, bánásmód illeti meg. Családi bölcsődénkben a nevelés és a gondozás olyan érték közvetítő folyamat, amely – az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásával – a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatását, a személyes, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének

elősegítését segíti. Figyelmet fordítunk az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia kialakítására.

7. 5. A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

Családi bölcsődei nevelésünkben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

7. 6. A biztonság és a stabilitás megteremtése

Fizikai és érzelmi biztonságot nyújtunk a gyermekeknek. A beszoktatás a gyermek egyéni igényeihez igazodik, melynek során a kisgyermeknevelő legfőbb feladata a kisgyermek elvesztett biztonságának újrateremtésére.

A kisgyermek személyi és tárgyi környezetének állandósága („saját kisgyermeknevelő”-rendszer, csoport- és helyállandóság) növeli az érzelmi biztonságot, alapul szolgál a tájékozódáshoz, a jó szokások kialakulásához.

A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozódási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a gyermekek számára, növelik a gyermek biztonságérzetét. Az új helyzetek fokozatos bevezetése segíti az alkalmazkodást, a megismerést, a változások elfogadását. A biztonság nyújtása magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is.

7. 7. Fokozatosság megvalósítása

A családi bölcsődei nevelésünk bármely területét érintő változás estén a fokozatosság elve érvényesül. A kisgyermeket az új helyzetekhez fokozatosan szoktatjuk hozzá, ez segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

7. 8. Egyéni bánásmód érvényesítése

A kisgyermek fejlődéséhez alapvető feltétel a kisgyermeknevelő elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartása, őszinte érdeklődése, figyelme, megbecsülése, a gyermek számára választási lehetőség biztosítása, a pozitív megnyilvánulások támogatása, erősítése.

Nevelésünk során figyelembe vesszük a kisgyermek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzetiségi/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását. Fontos, hogy a családi bölcsődénkbe járó gyermekek mindegyike folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt figyelmét, elfogadását. Akkor is, ha

lassabban fejlődik, ha sajátos nevelési igényű, ha viselkedése különbözik a megszokottól, és emiatt nehezebben kezelhető.

7. 9. Gondozási helyzetek kiemelt jelentősége

A gondozási helyzetek a kisgyermeknevelő és a kisgyermek interakciójának bensőséges, intim helyzetei. A nevelés és a gondozás elválaszthatatlan egységet alkot. A gondozás minden helyzetében nevelés történik, a nevelés helyzetei, lehetőségei még sem korlátozódhatnak csak a gondozási helyzetekre.

A gondozás és nevelés eredményessége érdekében, a kisgyermekkel foglalkozók egyetértést gyakorolnak a gyermek kompetenciájának és pillanatnyi szükségleteinek megfelelő biztosításában, az alapvető értékek, erkölcsi normák és célok tekintetében, és egyeztetik nézeteiket, egymáshoz közelítik nevelői gyakorlatukat.

7. 10. A gyermeki kompetenciaképzés támogatása

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a nevelésben. A kisgyermeknevelő biztosítja, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segítjük önálló kezdeményezéseit, megteremtve ezáltal az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

A csecsemők, kisgyermekek most ismerkednek meg mindennel, most tanulják „a világot”, most ismerkednek meg saját testük működésével. Ebben a korban különösen fontos a gyermek pozitív megnyilvánulásainak megerősítése, elismerése, dicsérete.

8. Családi bölcsődei nevelésünk megvalósításának sajátos feltételei

8. 1. „Saját kisgyermeknevelő” - rendszer

A kisgyermeknevelő személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”-rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A „saját kisgyermeknevelőnk” szoktatja be a gyermeket a családi bölcsődébe, és az egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője. Figyelemmel kíséri a kisgyermek fejlődését, számon tartja az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

8. 2. Gyermekcsoportok szervezése

A családi bölcsődénkben a gyermekcsoportunk létszáma jogszabály által meghatározott. A minőségi nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A családi bölcsődénkben egy csoport működik, mely csoportban 7 kisgyermek nevelés-gondozását látjuk el.

8. 3. Tárgyi feltételek

Családi bölcsődénkben a kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet, az épületet, játszóudvart, csoportszobát és egyéb helyiségeket, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján alakítottuk ki úgy, hogy az biztonságos legyen és a családi bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

• Csoportszoba

A csoportszoba alapterülete megfelel az előírásnak, mely szerint a csoportszoba hasznos alapterülete nem lehet kevesebb, mint 3 m²/gyermek. A csoportszoba berendezésénél, a bútorok elhelyezkedésénél az elsődleges szempont az volt, hogy a kisgyermek mozgás és játékigényüket ki tudják elégíteni, kedvükre játszhassanak társaikkal és kisgyermeknevelőjükkel. A játszószobában található játéktároló polcok rögzítettek, a játékok elérhető magasságban vannak elhelyezve. A játszószoba világos, télen jól fűtött, jól szellőztethető, tágas, jól átlátható és körbejárható. A falak meszeltek, a szoba burkolata parketta, rajta nagyobb és kisebb méretű szőnyeggel.

A csoportszoba berendezésénél, a játékok kiválasztásánál a gyermekek életkori sajátosságait, eltérő igényeit vettük figyelembe. A kisgyermek komfortérzetét - mesélés vagy egyéb tevékenységek során vagy csak kényelmi szempontból - puha szivacspárnákkal biztosítjuk. A kisgyermekeknek saját helyük van az asztaloknál étkezéskor.

• Fürdőszoba

Kielégíti a kívánatos gondozási- és nevelési igényeket, felszereltsége az előírásoknak megfelelő. A gyermekvéce és a mosdó a gyermekek számára elérhető, a gyermekméretű eszközök lehetőséget adnak az önálló használatra. A kisgyermeknek igényük szerint lehetőségük van bili használatára is. Törölközőtartó, fésűtartó, fogmosótartó, egész alakos tükör úgy van elhelyezve, hogy a kisgyermek számára elérhetőek legyenek. A mosdóban egy darab pelenkázó asztal található mellette rekeszes fali polc a kisgyermek jeleivel ellátva a pelenkák, törölkendő, popsikrém (melyeket a szülők biztosítanak) tárolására.

- **Gyermeköltöző**

A csoportszoba bejárata mellett található a gyermeköltöző, gyerekek jeleivel ellátott öltözőszekrény, öltözőpad, cipőtároló lehetőséggel, az otthoni és váltóruhák tárolására. Hirdetőtábla került az öltöző falára, melyen a szülők tájékoztatására helyezünk el tájékoztatásokat, információkat.

- **Játszóudvar**

A füves játszóudvar nagysága ideális a kisgyermekek mindennapi mozgásigényének kielégítésére. Változatos mozgáslehetőségeket biztosítunk minden évszakban a rögzített és mobil játékokkal. A homokozóban évente cseréljük a homokot.

- **Textiliák**

A kisgyermekek saját ruházatban tartózkodnak a családi bölcsődében, váltóruháról is a szülők gondoskodnak. A szülők feladata biztosítani a pelenkát. Minden egyéb textiliáról (előke, abrosz, ágynemű) és azok tisztításáról a bölcsőde gondoskodik.

- **Játékkészlet**

A csoport játékkészletét a kisgyermekek létszámának, életkorának figyelembevételével alakítottuk ki úgy, hogy minden gyermek számára jusson azonos típusú játékeszköz, és azok feleljenek meg a pedagógiai és egészségügyi szempontoknak. Jó minőségű, korszerű, fejlesztő játékokat, eszközöket biztosítunk. Törekszünk a természetes anyagú és színű játékok, eszközök arányának növelésére. A csoportszoba nyitott polcai lehetővé teszik az átláthatóságot a kisgyermekek számára. Változatos eszközöket kínálunk

minden tevékenységformához:

- alapjátékok (baba, labda, képeskönyv, autó stb.)
- különféle játékformák eszközei (mozgásos, gyakorló, szimbolikus, szerepjátékok, építő-konstruáló játékok)
- mozgásfejlődést segítő, mozgásigényt kielégítő eszközök (labda, ugráló labda, csúszda stb.)
- ének-zene, énekes játékok eszközei (hangszerek)
- beszédfejlődést elősegítő játékok, eszközök
- értelmi képességeket (gondolkodás, érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet) fejlesztő eszközök (kirakó, memória, puzzle, dominó)
- alkotó tevékenységek eszközei (papír, színes ceruza, zsírkréta, nyomda, festék, gyurma)

- környezet megismerését segítő eszközök.

A játékokat rendszeresen tisztítjuk, fertőtlenítjük. A játékkészletet évente próbáljuk bővíteni és fejleszteni.

8. 4. Napirend

Családi bölcsődénkben a kisgyermek életkorának megfelelő napi életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele, ezért a jól szervezett folyamatos napirendet nagyon fontosnak tartjuk. A kisgyermeknevelő a kisgyermek életkori sajátosságainak, az egyéni igényeinek figyelembe vételével tervezi és valósítja meg a napirendet.

- 7:30- 8:45 A folyamatosan érkező gyermekek fogadása, tisztálkodás, gondozási teendők, folyamatos reggelizés a gyermekek igénye szerint, szabad játéktevékenység
- 9:00: 10:00 Szabad játéktevékenység, játéktevékenységen keresztüli foglalkoztatás (torna, rajzolás, mese-vers, zenélés, kézműves foglalkozások, stb.) közös játék
- 10:00- 10:15 Kézmosás, tizórai (gyümölcs, zöldség, gyümölcslé)
- 10:15- 10:30 Gondozási teendők, szükségletek kielégítése, öltözködés
- 10:30- 11:15 Játék az udvaron, friss levegőn való tartózkodás, séta
- 11:15- 11:30 Vetkőzés, tisztálkodás (pelenkázás, WC-, bili használat) készülődés az ebédhez
- 11:30- 12:00 Ebéd
- 12:00- 12:15 Tisztálkodás, fürdőszobai teendők, fogmosáshoz szoktatás tevékenysége (először csak fogkefével, később, amikor már ki tudják köpni a vizet gyermekfogkrémmel)
- 12:15- 14:45 Csendes, nyugodt pihenés feltételeinek megteremtése, altatás, alvás
- 14:45- 15:15 Fürdőszobai teendők, uzsonna,
- 15:15- 15:30 Szabad játéktevékenység, szülők fogadása, folyamatos hazaadás

A napirendünk kialakításának szempontjai:

- jól szervezett, folyamatos és rugalmas,
- kielégíti a kisgyermek igényeit, szükségleteit,
- biztosítja a nyugodt, kiszámítható folyamatos gondozás feltételeit, megvalósítását,
- biztonságérzetet, kiszámíthatóságot teremt,
- lehetőséget ad az önállósodásra, aktivitásra,
- nincs benne felesleges várakozási idő,
- igazodik az évszakokhoz, időjáráshoz, csoportlétszámhoz és egyéb tényezőkhöz.

A napirendünk biztosítja a csoport belső nyugalalmát, segíti a gyermekeket az eligazodásban. Tartalmaz állandó időpontokat, ami a rendszerességet vezeti be a gyermekek életében.

A kisgyermek napirendjéhez igazodik a kisgyermeknevelő és a segítő munkarendje. A csoport napirendjéről a szülőket tájékoztatjuk.

9. Együttműködés a szolgáltatáson belül és a tágabb környezettel

Kisgyermeknevelő – segítő – helyettes – intézményvezető – fenntartó kapcsolata

Kölcsönösen együttműködve segítik egymás tevékenységét. A kisgyermeknevelő a segítővel, helyettessel szoros együttműködésben valósítja meg a szakmai programot. Az intézményvezető adatokat, jelentéseket, beszámolókat szolgáltat a fenntartónak. A fenntartó biztosítja a feltételeket a működéshez.

9. 1. Családi bölcsőde és óvoda kapcsolata

Az óvoda és a családi bölcsőde egy vezetés alá tartozik. Alapfeltétel a kölcsönös együttműködésre épülő, tartalmas kapcsolat kialakítása, amely lehetővé teszi egymás szakmai elveinek, céljainak megismerését, megértését. Mindezek a kisgyermek érzelmi biztonságát, folyamatos fejlődésének fenntartását szolgálják, a bölcsőde – óvoda váltásakor segítenek az új helyzetbe, környezetbe történő beilleszkedésben, ezáltal a gyermekek számára az átmenet zökkenő mentesebbé válik. Célunk és feladataink: egymás kölcsönös segítése, javaslatok, ötletek, problémák megbeszélése, közös rendezvények szervezése, kölcsönös látogatások.

9. 2. Egyéb kapcsolatok

Az intézmény együttműködik mindazokkal, akik a családoknak nyújtott alapellátás során a gyermekkel, illetve a gyermek családjával kapcsolatba kerülhetnek.

- Gyermekorvos
- Védőnői Szolgálat
- Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat (ha a családi bölcsődében valamilyen problémát észlelünk a gyermekekkel kapcsolatban (elhanyagolás, bántalmazás, stb.), akkor írásos formában felvesszük a kapcsolatot)
- MACSKE (Magyarországi Családi Bölcsődék Közhasznú Egyesülete)
- Pedagógiai Szakszolgálat

10. Alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások

Bölcsődénk alapellátáson túl nem nyújt szolgáltatásokat.

11. Dokumentációk

A családi bölcsődénkben kötelező dokumentáció nincs, de a gyermekekre vonatkozóan csoportnaplót és egyéni feljegyzéseket vezetünk, ennek tartalmáról a szülőt tájékoztatjuk. A személyiségi jogokat a legmesszebbmenőkig kívánjuk érvényesíteni a dokumentáció vezetésével, őrzésével és abba történő betekintéssel kapcsolatban.

A kisgyermeknevelő dokumentáció vezetése kapcsán kiemelt szerepet kívánunk adni a fejlődési napló vezetésének. A naplóban található bejegyzések jellemzik, de semmiféleképpen nem minősíthetik a gyermeket. A kisgyermeknevelő számára segítséget jelent ahhoz, hogy a gyermek egyéniségéhez, pillanatnyi fejlettségéhez, a helyzethez igazítottan a továbblépés, a megerősítés irányába mutatóan tudja alkalmazni.

12. Az ellátás igénybevételének módja

a) az ellátást igénylő kérelmére, önként

b) hatósági, szakmai javaslat alapján, védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy javaslatára történhet.

A kérelmező a kérelmet az intézményvezetőnél nyújthatja be, jelentkezési lap kitöltésével, a nevelési évben folyamatosan.

Kiemelt figyelmet fordítunk a gyermekek felvételénél a következő szempontokra:

1. Arra a gyermekekre, akinek a testi és szellemi fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége.
2. Arra a gyermekekre, akit egyedülálló szülő nevel.
3. Arra a gyermekekre, akivel együtt három, vagy több gyermek nevelkedik a családban.
4. Arra a gyermekekre, akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni. A felvétel elbírálásánál elsődleges szerepe van a munkaviszony igazolásnak (önkéntes jelentkezés esetén). A nevelési évet megelőző hónapban értesítjük a felvételt nyert gyermekek szüleit az ellátás megkezdésének időpontjáról, a beiratkozás helyéről, idejéről.

A beiratkozás napján a szülő benyújtja a munkáltatói igazolást, sor kerül az oltási kiskönyv adatainak és a gyermek fejlődésével kapcsolatos anamnézis felvételére. Megkötjük a megállapodást, a szülő tájékoztatást kap a családi bölcsőde működésének szabályairól. Ha az ellátás igénybevételére javaslat alapján kerül sor, az erről szóló határozatot az

intézményvezetőnek át kell adni. Az ellátás megkezdésekor az intézményvezető a kérelmezővel minden esetben megállapodást köt.

A megállapodás tartalmazza: az ellátás várható időtartamát, a szolgáltatás formáját és módját, a személyi térítési díj megállapítására, fizetésére vonatkozó szabályokat, az ellátás kezdetének időpontját, és a megszüntetés lehetséges módját. A gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A családi bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője vagy más törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

13. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

A családi bölcsődei szolgáltatás iránti várható igényeket a területi védőnőknek kiadott igényfelmérő lapok segítségével mérjük fel. Intézményünk hirdetéséről a védőnők útján, gyermekorvosi rendelőn keresztül, valamint programjaink („Bölcsiváro játszóház”) alkalmazásával gondoskodunk. Programjainkat facebook oldalunkon, a települések hirdetőtábláin, valamint a web oldalunkon hirdetjük. A „Bölcsiváro játszóházat”: a családi bölcsődei felvételt megelőzően tavasszal hirdetjük meg, melynek célja, hogy a szülő gyermekével együtt ismerkedjen a családi bölcsőde környezetével, dolgozóival, a szokásokkal, az intézmény működésének rendjével, mely megkönnyíti a szülő döntését az ellátás igényléséről, a gyermek számára pedig a beilleszkedést segíti.

14. Az igénybe vevők és a szolgáltatást végzők jogai

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, 94/E §-ban rögzített ellátotti jogok érvényre juttatását biztosítjuk, melyek az adatvédelem, a betekintési jog, a teljes körű tájékoztatáshoz való jog, alkotmányos jogok érvényesülése.

A családi bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Tevékenységét a vonatkozó gyermeki és szülői jogok és köteleességek figyelembe vételével végzi.

A gyermek joga, hogy

- segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéshez.
- sajátos nevelési igény, sérülés, tartós betegség esetén a fejlődését és személyisége kibontakozását segítő különleges ellátásban részesüljön.
- a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön.
- emberi méltóságát tiszteletben tartsák, a bántalmazással - fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal -, az elhanyagolással szemben védelemben részesüljön.
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes gondozásban-nevelésben részesüljön.

A szülő (törvényes képviselő) joga, hogy

- tájékozódjon a bölcsődei ellátásról.
- megválassza a bölcsődét, melyre gyermeke nevelését–gondozását bízza.
- megismerje a nevelés–gondozás elveit, módszereit.
- megismerje a gyermekcsoportok életét, napirendjét.
- megismerje a saját gyermeke ellátásával kapcsolatos tárgyi, személyi feltételeket.
- megismerje a saját gyermekéről vezetett dokumentumokat.
- tájékoztatást, tanácsot kérjen a bölcsődei szakemberektől.
- véleményt mondjon, észrevételt, javaslatot tegyen az ellátással kapcsolatban.
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák.

A szülő (törvényes képviselő) kötelessége, hogy

- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és intézményekkel együttműködjön
- betartsa az intézmény Házirendjét.
- a fizetendő térítési díjat időben rendezze.
- gyermekével együttműködjön, emberi méltóságát tiszteletben tartsa.
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében tegye a szükséges intézkedéseket.

A kisgyermeknevelő joga, hogy

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson.
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson.

- személyét megbecsülik, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartás, tevékenységét értékelik és elismerik.
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait.
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon.
- a csoportjába tartozó gyermekek szüleivel rendszeresen kapcsolatban legyen.
- munkája során védelemre jogosult a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben.
- a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözékben jelenjen meg.
- munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait.
- a gyermekek, szülők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje.
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét.
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait.
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit.
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkori legjobb tudása szerint végezze.

Legitimációs záradék

Jelen szakmai program 2019. július 01. napjával lép hatályba és 5 évig érvényes.

A szakmai program nyilvános, a szülők, a fenntartó és a bölcsődéhez kapcsolódó személyek és intézmények dolgozói részére.

Kelt: Felsőtárkány, 2019. május 17.

Holló Anita
intézményvezető

A Felsőtárkányi Óvoda és Bölcsőde szakmai programját Felsőtárkány Község Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyta.

Kelt: Felsőtárkány, 2019. június 20.

Dr. Juhász Attila Simon
polgármester

MELLÉKLET

Megállapodás

Családi bölcsődei ellátás igénybevételéről

Amely létrejött egyrészről a Felsőtárkányi Óvoda és Bölcsőde (adószám: 15806424-1-10, cím:3324 Felsőtárkány Ady E. u. 59. Képviseli: Holló Anita intézményvezető), mint szolgáltatást nyújtó intézmény, másrészről

név:.....

születési név:.....

születési hely, idő:.....

anyja neve:.....

lakcím:.....

szem. ig. szám:.....

TAJ szám:.....

mint ellátást igénylő szülő/törvényes képviselő között gyermeke családi bölcsődei ellátása érdekében az alábbi feltételek szerint:

1. Gyermekek adatai:

név:.....

anyja neve:.....

születési hely, idő:.....

állampolgársága:.....

lakcím:.....

TAJ szám:.....

A Felsőtárkányi Óvoda és Bölcsőde a mindenkor érvényben lévő jogszabályok szerint működik.

2. Az ellátás kezdő időpontja: időtartama:
határozatlan.

3. A Felsőtárkányi Óvoda és Bölcsőde **nyitva tartási ideje** munkanapokon (azaz hétvégék, az ünnepnapok, valamint egyéb munkaszüneti napok kivételével) reggel 7:30 órától – délután 15:30 óráig.

4. A családi bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.
5. A családi bölcsődei elhelyezés megszűnik,
 - ha a gyermeket másik bölcsőde átvette.
 - ha a megszüntetést a szülő kéri.
 - a gyermek háziorvosának megállapítása szerint a gyermek egészségügyi állapota miatt bölcsődei nevelésre-gondozásra alkalmatlan.
 - 15/1998 (IV. 30) NM rendelet A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló jogszabály 38. § (2) bekezdése alapján „A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató a Gyvt. 42/A. § (4) bekezdése szerinti („Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.”) orvosi szakvélemény beszerzése előtt - nem sajátos nevelési igényű gyermek esetén - kikéri a gyógypedagógus, pszichológus, a gyermek nevelését, gondozását ellátó kisgyermeknevelő vagy a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy véleményét a gyermek bölcsődei ellátása megszüntetéséről.”
 - amennyiben a szülők felszólítás után sem fizetik meg a térítési díjat, vagy a bölcsőde házirendjét rendszeresen és súlyosan megsértik.
 - ha a gyermek óvodai felvételt nyert.
 - annak a nevelési-gondozási évnek az utolsó napján, amelyben a gyermek a harmadik (indokolt esetben a negyedik) életévét betölti.

A rendkívüli felmondással történő megszüntetésre mindkét fél jogosult – indoklással, írásban - a másik fél súlyos szerződésszegése esetén.

6. A családi bölcsődei ellátás térítési díját (gyermekétkeztetési díj) az intézményt fenntartó Felsőtárkány Község Önkormányzat Képviselő-testülete állapítja meg. A díjat a gyermek tényleges étkeztetése (bölcsődei jelenléte) alapján fizetik a szülők

A családi bölcsődei ellátás térítési díjának összege: 450.- Ft/ellátási nap/fő

A családi bölcsődei gondozás intézményi térítési díja: 550.- Ft/gondozási nap

A gyermekétkeztetési díjat a tárgyhót követő hónap 10. napjáig köteles a szülő a fentiek szerint megfizetni. Az ellátásért fizetendő díj évente kerül megállapításra, és az adott gondozási érve szól.

7. A nyári és téli zárva tartás idejét és időtartamát a fenntartó szervvel egyeztetve állapítjuk meg.

A nyári zárva tartás időpontját minden év február 15-ig közzé tesszük. Rendezvények esetén a nyitvatartási időtől való eltérést az intézmény vezetője engedélyezi és gondoskodik annak egy héttel korábbi kihirdetéséről.

8. A Felsőtárkányi Óvoda és Bölcsőde az alábbiakat biztosítja:

- a családi bölcsődei ellátás alapelveire épülő szakszerű nevelés-gondozást.
- állandóságot (saját kisgyermeknevelő rendszert), egyéni bánásmódot.
- a fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet.
- a napi négyzeri étkezést, az előírásoknak megfelelően.
- a nyugodt alvás, pihenést, a gyermek szabadlevegőn tartózkodását.
- az önálló játéktevékenység támogatását, a gyermek fejlettségének megfelelő készségfejlesztést.
- a gyermek életkorát, fejlettségi szintjét, életkori igényeit, évszakváltozást figyelembe véve rugalmas napirendet alakít ki.
- a napirendben az egymást követő események zavartalanságát.
- szóban napi rendszerességgel tájékoztatja a szülőket a családi bölcsődében tartózkodó gyermekekkel kapcsolatos eseményekről, a gyermek értelmi-érzelmi és testi fejlődésében, komfortérzetében, közösségi szocializációjában történt változásokról.
- eleget tesz az ellenőrző hatóságok előírt feltételeinek.
- a családi bölcsődei ellátás formájában biztosított napközbeni ellátásban részesülők érdekvédelmére a fenntartónak érdekképviselői fórumot nem kell működtetnie (Gyvt. 35. § (6) bekezdés).

9. A szerződő szülő vállalja, hogy

- a gyermeket ellátó személyeknek a gyermekről megad szóban és írásban minden fontos és lényeges információt.
- tájékoztatást ad a gyermek megbetegedéséről és a megbetegedést 24 órán belül jelzi, majd gyógyult állapotban, orvosi igazolással hozza a gyermeket a közösségbe vissza.
- a gyermek fertőző betegségéről tájékoztatja az intézményt.

- gondoskodik a gyermek váltóruhájáról, tisztálkodási felszereléséről és egyéb személyes tárgyairól.
- a térítési díjat az előírtaknak megfelelően időben megfizeti.
- az intézmény Házirendjét betartja.

10. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szerint az ellátást igénylő tájékoztatást kapott:

- az ellátás tartamáról és feltételeiről.
- az intézmény által vezetett dokumentációról, reá vonatkozó nyilvántartásokról.
- az ellátásra jogosult gyermek és hozzátartozói közötti kapcsolattartásról.
- az érték- és vagyonmegőrzés módjáról, minden gyermeknek saját öltözőszekrénye van, a bölcsődébe behozott játéktárgyakért, ékszerekért felelősséget az intézmény nem vállal.
- az intézmény házirendjéről.
- az adatszolgáltatásról, köteles az intézményi nyilvántartásról adatokat szolgáltatni. Az intézmény felhívja a szülő/törvényes képviselő figyelmét, hogy ha adataiban változás történik 15 napon belül bejelentési kötelezettsége van az intézmény felé.
- panaszjoga gyakorlásának módjáról. A gyermek, az ellátást igénylő, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó szakmai szervek panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén. Az intézmény vezetője a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek ellátását igénylő az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény vezetője 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet.
- a fizetendő térítési, gondozási, étkezési díjról.

A szülő/törvényes képviselő jelen Együttműködési Megállapodás egy példányát átvette, az abban foglaltakat és a Házirendben foglaltakat tudomásul vette, vállalta a betartásukat. A Házirend az ellátást igénylőre és hozzátartozókra egyaránt vonatkozik. Az ellátást igénylő nyilatkozik arról, hogy a felvételnél közölt adatok a valóságnak megfelelnek.

Jelen Együtműködési Megállapodás a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti. A Megállapodást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

Kelt: Felsőtárkány,

.....

Szülő/törvényes képviselő

.....

intézményvezető